

KERNKRACHT is het gratis informatiemagazine voor leden van de vereniging kleine kernen noord-brabant

**vereniging kleine kernen
noord-brabant**

Jaargang 7 - nummer 2 - mei 2010

KERN KRACHT

Algemene leden vergadering

Gedeputeerde mevrouw Brigitte van Haften-Harkema hield tijdens de algemene ledenvergadering een goedvol betoog over het succes van de IDOP's in Brabant

Woensdag 21 april zijn de eerste bezoekers al vroeg present en als iedereen is voorzien van koffie of thee met iets lekkers, loopt om 20.00 uur de mooie (theater)zaal van Den Boogaard langzaam vol. Wim van Lith heet als voorzitter alle aanwezigen van harte welkom, met name erelid Peter van de Griendt, Jan Hermsen van de Landelijke Vereniging Kleine Kernen en Monique Bakker en Jacqueline Odijk, beiden werkzaam bij de Provincie Noord-Brabant. 30 van de 138 leden zijn vertegenwoordigd, en met zo'n 60 mensen is de zaal erg goed gevuld.

Het eerste deel van de vergadering duurde zo'n vijf kwartier en ging waar jaarvergaderingen zo al over gaan: jaarverslag, jaarrekening, werkplan, de begroting voor het lopende jaar en het vaststellen van de contributie.

Dat passeerde allemaal in een vlot tempo, ondersteund door de nodige powerpoint-presentaties. Nadat een aantal vragen zijn beantwoord over de begroting, c.q. de jaarrekening, is de contributie vastgesteld en kan ook het jaarverslag, inclusief de jaarrekening worden vastgesteld.

De bestuursverkiezing was het volgende agendapunt. Groot vertrouwen van de leden in het bestuur spreekt uit het feit dat de vergadering de heer Huub Rijkers als aftredend maar herkiesbaar bestuurslid, per acclamatie benoemt voor een nieuwe periode van vier jaar.

Erg jammer is het daarentegen dat de vereniging kleine kernen noord-brabant afscheid moet nemen van haar penningmeester, de heer Tiny Renders. Zijn besluit wordt betreurd, maar uiteraard gerespecteerd.

>>>

In deze KERNKRACHT onder andere:

Brabantse Dorpen Derby

Pagina 4

Het belang van bedrijvigheid op het platteland

Pagina 7

Zorgcoöperatie Helenaveen

Pagina 9

Ecodorp zoekt landingsplaats

Pagina 11

>>>

Tiny Renders wordt hartelijk bedankt voor zijn inzet als financieel deskundige en ondersteuner voor de vereniging. Ook voor dorpsraden heeft hij veel kunnen betekenen de afgelopen periode, naast allerlei andere organisaties waar hij zich als vrijwilliger voor heeft ingezet. Terecht dat de voorzitter hem van harte bedankt, ook met een klein blijk van waardering. Na een oproep van de voorzitter voor een opvolger voor de heer Renders, liefst met ruime financiële kennis en woonachtig in een kleine kern, geeft hij het woord aan Tiny Renders zelf. Tiny geeft aan dat hij zijn bijdrage met veel plezier heeft gedaan. Op medisch advies moet hij het rustiger gaan doen, vandaar dat hij zich genoodzaakt zag om deze moeilijke beslissing te nemen. Hij dankt iedereen voor het vertrouwen dat men in hem heeft gesteld en wenst de vereniging, maar vooral ook de leden veel succes toe bij hun werk.

In de pauze die daarop volgt wordt er druk contact gelegd met elkaar, onder het genot van een drankje.

Na de pauze is het woord aan Jan Hermsen, bestuurslid van de Landelijke Vereniging Kleine Kernen. "Benadruk niet wat we niet meer hebben, maar blijf je spirit uitstralen", is zijn hoofdboodschap. Voor zijn verhaal, verwijzen wij naar pagina 12 van deze uitgave.

Daarna is het woord aan mevrouw Brigitte van Haaften-Harkema, gedeputeerde van de Provincie Noord-Brabant. Zij houdt een zeer enthousiast en bewogen verhaal over het succes van de IDOP's in Brabant. Het succes kwam tot uiting in aanvragen van 64 gemeenten voor subsidies voor het faciliteren van IDOP's in hun gemeente. Ook het feit dat 29 kleine kernen hun inspanningen beloond zagen middels een subsidie van de provincie, is een blijk van dit succes. Samen is er 30 miljoen euro besteed en dat was tegelijk het plafond van de subsidiepot van de provincie. De

pot is nu leeg en subsidieaanvragen die later zijn binnengekomen of die nu nog binnenkomen, zullen geen subsidie meer toegewezen krijgen. Door de teruglopende economie en de enorme bezuinigingen waar de overheid en ook de provincie voor staat, is er vanuit de provincie ook echt geen subsidies meer te verwachten. Hoewel de voorzitter nog de winst van de verkoop van Essent aandroeg als beschikbaar fonds, heeft mevrouw van Haaften geen enkele toezegging gedaan of hoop gelaten in deze vanuit de provincie.

Hoe nu verder, was de centrale vraag uit de zaal?

Heel kort gezegd ligt het antwoord besloten in het gegeven dat de wensen en verlangens van de bewoners van kleine kernen, vast gelegd in IDOP's, niet veranderen op basis van financiële tegenvallers. Sterker

nog, een deel van de plannen die zijn verwoord, kosten nauwelijks geld. Dat zijn ideeën en projecten die ook kunnen worden opgezet en uitgevoerd door er 'gewoon creatief' mee aan de slag te gaan. Voor een aantal andere projecten is er wel financiële steun nodig, al gaat het vaak maar om een kleine startsubsidie. Dat kan zijn van de gemeente, van een woningcorporatie of van een particulier geldschieter. Uiteindelijk moeten bewoners het zelf doen.

Na deze wijze woorden en met dank aan de leden en speciale dank voor de sprekers sluit de voorzitter de vergadering. Na afloop was er nog gelegenheid voor de leden om ervaringen uit te wisselen en informeel met elkaar na te praten onder het genot van een hapje en een drankje. <<<

André Coenen
Ambtelijk secretaris

10 jaar vereniging kleine kernen noord-brabant en nog steeds noodzakelijk!

Dit jaar bestaan we 10 jaar en onlangs werd mij de vraag gesteld in hoeverre de vereniging kleine kernen noord-brabant zijn doelen bereikt heeft. Een simpele vraag waar echter niet meteen een passend antwoord op gegeven kan worden.

Onze doelen zijn namelijk niet omschreven in eindresultaten zodat we na verloop van tijd kunnen stoppen. Als gevolg van de steeds veranderende ontwikkelingen in de samenleving, blijft het noodzakelijk om alert te zijn. Er zijn innovatieve ideeën nodig om voorzieningen, die noodzakelijk zijn voor de leefbaarheid, steeds weer op andere manieren te gaan organiseren.

Leefbaarheid is innovatie

Er zijn nog veel zaken in ontwikkeling: zoals zorg en activiteiten voor ouderen, maar ook in de bouw- en de dienstverlenende sector. Het gebruik van ICT als schakel tussen wonen en ouderenvoorzieningen biedt perspectief, maar staat nog in de kinderschoenen!

Op het gebied van gemeenschapsvoorzieningen in kleine kernen steken dorpsbewoners veel energie in eigen initiatieven, met veel creativiteit en vaak ook met veel succes. Ik zie bijvoorbeeld, dat de mensen in dorpen zelf hun zorgvoorzieningen organiseren in coöperaties. Vooral daar waar grote, gefuseerde zorginstellingen zich terugtrekken, is dit een prachtig alternatief. Dorpsbewoners regelen zelf hun thuiszorg, op lokaal niveau,

onder andere gefinancierd met de persoonsgebonden budgetten van de cliënten. Een ander voorbeeld is dat er winkels worden opgezet die grotendeels draaien op vrijwilligers en/of mensen met een (lichte) beperking. Kortom leefbaarheid is innovatie!

Platteland: kerntaak van de provincie

De kleine en grotere kernen van Brabant vormen al sinds honderden jaren het Brabantse platteland. In de huidige terminologie spreekt men dan van het Brabantse mozaïek. En dat is het ook letterlijk: Een groot aantal kleine stukjes Brabant, die met elkaar een veelkleurig beeld en een harmonisch geheel vormen.

Dorpen zijn een specifiek onderdeel van het Noord-Brabantse platteland. De inwoners voelen zich verbonden

met de dorpsgemeenschap, met het cultureel erfgoed en met elkaar. Dat betekent dat dorpsbewoners nog iets voor elkaar over hebben, problemen signaleren en inspringen daar waar nodig is. Dat is kenmerkend voor het platteland.

Er is de bereidheid om met elkaar iets te doen om de leefbaarheid van de eigen kern in stand te houden en/of te verbeteren. Brabantse dorpsbewoners zijn van oudsher al enorm inventief. Ondanks een bestaan op de arme zandgronden, zijn ze er telkens weer in geslaagd een (goede) boterham te verdienen. Dat zit in onze genen. Het platteland is de kraamkamer van allerlei nieuwe ontwikkelingen. Het waren en zijn vaak plattelandsondernemers die nieuwe innovatieve producten ontwikkelen en maken.

Wij zijn van mening dat de Provincie Noord-Brabant de taak heeft om de leefbaarheid op het platteland, het mozaïek, mede in stand te houden. Daarover willen wij graag meepraten aan de Brabanttafel! <<<

Houdoe,

Wim van Lith
voorzitter

Startschot voor Brabantse Dorpen Derby

Gedeputeerde Brigitte van Haaften gaf op de markt in Sint-Michielsgestel het startschot voor de Brabantse Dorpen Derby. Na het daverende succes van vorig jaar kon een tweede editie niet uitblijven. Ook dit jaar organiseert de provincie de Brabantse Dorpen Derby. Een spannende strijd tussen projecten voor een beter, mooier of leefbaarder dorp. De inschrijving is inmiddels geopend en duurt tot 1 juni. En daarmee kan de strijd beginnen.

Vorig jaar ging de Dorpshuiskamer in Esbeek er met de hoofdprijs van door. Dit jaar liggen alle kansen weer open. Of het nu gaat om een nieuwe ontmoetingsplaats voor jong en oud, cultureel erfgoed of zorginitiatieven, alle projecten voor meer leefbaarheid mogen meedoen.

Prettig leven

De Brabantse Dorpen Derby draait om leefbaarheid in de dorpen. Een op de twee Brabanders woont in een dorp. Steeds meer voorzieningen verdwijnen en jongeren verhuizen naar de stad. Daar wil de provincie iets aan doen. Gedeputeerde Brigitte van Haaften-Harkema: 'Met deze wedstrijd stimuleren we dorpsbewoners om met elkaar te werken aan een prettig leven in hun dorp. Het draait allemaal om mensen en hun enthousiasme.'

Flinke boost

Ook dit jaar staat er veel op het spel. Negen finalisten mogen straks 10.000 euro aan hun leefbaarheidsproject besteden. Bovendien krijgt hun project een flinke boost. Een televisieprogramma van Omroep Brabant volgt ze op de voet in hun strijd om de hoofdprijs. Ook via internet en Twitter kunnen fans hun favoriet volgen. Vanaf 1 oktober kan via de website op de finalisten gestemd worden.

Inspiratie

Tijdens de eerste Dorpen Derby kreeg de provincie kreeg zo'n 200 aanmeldingen binnen. Ruim 75.000 Brabanders bezochten de website van de Dorpen Derby. Meer dan 450.000 mensen keken naar de finale

van deze zinderende wedstrijd. Zo ontstond een olievlek van inspiratie en enthousiasme.

Negen gebieden

Reden genoeg voor een tweede editie, vond de provincie. Dit jaar maakt de Brabantse Dorpen Derby deel uit van de herinrichting en de revitalisering van het Brabantse platteland. Daarvoor is de provincie verdeeld in negen gebieden. Negen gebiedscommissies buigen zich straks over de inzendingen uit hun gebied en kiezen daaruit één finalist. Zo'n commissie bestaat uit vertegenwoordigers van lokale overheden en maatschappelijke organisaties, zij weten heel goed

wat er speelt in op het platteland. Van de 9 finalisten kiest een deskundige jury onder voorzitterschap van gedeputeerde Brigitte van Haafen-Harkema, samen met het Brabantse publiek, de uiteindelijke winnaar.

Aanmelden

U kunt zich tot 1 juni aanmelden op de website van de provincie. Daar vindt u ook de projecten die al meedoen, de spelregels en handige tips voor meer kans op een finaleplaats. Niet meedoen maar wel enthousiast? Volg dan de finalisten: vanaf 10 juli op de website en vanaf 1 oktober wekelijks op televisie. <<<

Gesprek met de Bisschoppen over leefbaarheid en kerk

Op 14 april hadden enkele bestuursleden van onze vereniging een gesprek met Mgr. A. Hurkmans, bisschop van het Bisdom Den Bosch en diaken P. Hoefnagels, afgevaardigde van het Bisdom Breda. Het gesprek was zeer prettig en openhartig. Door onze voorzitter werd uitvoerig ingegaan op het doel en de functie van de vereniging kleine kernen noord-brabant en met welke problemen de kernen kampen. Voor Mgr. Hurkmans zijn veel van de geschetste problemen herkenbaar. Ook de bisdommen kampen vaak met problematiek zoals die ook in de kleine kernen geldt.

Door de noodzakelijke reorganisatie binnen de bisdommen waren de

gevoelens van de kleine kernen, aanvankelijk, dat de kerken ook in de kleine kernen gesloten zouden worden. De bisschop gaf in reactie daarop aan dat het natuurlijk nooit zo kan zijn dat er kerken gesloten worden waar een actieve geloofsgemeenschap is, die waarde toekent aan de kerk en deze ook in stand wil houden. Aan de ander kant is het realistisch om te beseffen dat niet overal een actieve geloofsgemeenschap is of zal zijn, met voldoende levenskracht om een kerk te behouden. In die gevallen zal men te zijner tijd in overleg met elkaar moeten bekijken welke alternatieven er zijn voor de geloofsgemeenschap en voor

de betreffende kleine kern. Het gaat dan niet alleen over de Heilige mis, doop, begrafenis en dergelijke, maar ook over het kerkgebouw.

Zowel voor onze vereniging als voor de bisdommen is het duidelijk dat beide organisaties werken en moeten werken aan het in standhouden van de leefbaarheid c.q. het verbeteren daarvan in de kleine kernen, ieder vanuit de eigen positie.

Afgesproken is dat we elkaar opnieuw zullen ontmoeten als daartoe aanleiding bestaat. <<<

Ton Schepens,
bestuurslid VKK-NB

Verkiezingen, Bezuinigingen en Openbaar Vervoer in kleine kernen

Wat betekenen de gemeentelijke verkiezingen, straks de landelijke en begin volgend jaar de provinciale verkiezingen voor de kleine kernen? Hoe kunnen dorpsraden zich opstellen, zich laten zien en horen en positioneren? Is dat gelukt bij de gemeentelijke? Hoe zie je dat in de komende tijd als het over Openbaar Vervoer gaat?

Het is geen grap, maar op 1 april kwamen vanuit Den Haag de rapporten met de aanwijzingen aangaande de bezuinigingen over het land. Ook de provincie moet daar actie op ondernemen. Welk project zal 20, 40 of 60% moeten inboeten?

Tijdens de algemene leden vergadering van 21 april vertelde gedeputeerde mevrouw Brigitte van Haafen-Harkema dat de pot van 30 miljoen voor IDOP plannen en de uitvoering op is. Een grote teleurstelling voor de vele dorpen die zo hard gewerkt hadden aan hun ideeën en al stappen hadden gezet voor de uitvoering.

Ten aanzien van het Openbaar Vervoer is er eenzelfde 'tijdelijke campagne' geweest, zoals ouderen voor 30 cent of reizigers tussen de 12 en 65 jaar (na 09.00 uur) voor 60 cent één uur in de bus door Brabant. Deze speciale goedkope tarieven, die de Provincie in 2009 heeft ingezet, beëindigen op 1 juli 2010. Dit was een proeftraject en nu geeft de provincie aan dat ze terug gaan naar de oude tarieven. Er zijn geen gelden beschikbaar om dit pilot project voort te zetten.

Vele ouderen en ook reizigers uit de kleine kernen hebben gebruik van gemaakt van deze goedkope

tarieven. Ze hebben eveneens kunnen ervaren dat de kwaliteit van de bussen is verbeterd, vele haltes meer toegankelijk zijn en bereikbaar voor rolstoelen, rollators en kinderwagens. Ook de dienstregeling is beter en sluit beter aan op andere lijnen vooral op het platteland. Wat kunnen we de komende tijd verwachten?

Reizigers Overleg Brabant (ROB), heeft haar positie verworven en is een serieuze gesprekspartner, niet alleen met de provincie, maar ook met de vervoerders Veolia en Arriva. Daarnaast heeft ROB een sterke achterban van de reizigers zelf, onder andere de vereniging kleine kernen noord-brabant! ROB neemt deel aan besprekingen over HOV trajecten in noordoost Brabant. ROB heeft nu ook een paar projecten in de onder-

>>>

>>>

wijssector, zoals voor groep 8 van basisscholen. De leerlingen krijgen praktijklessen over het met de bus naar de volgende school gaan. Vooral in kleine kernen gaan scholieren per bus naar de beroeps en middelbare scholen. Het zijn niet alleen de scholieren die de bus nemen. Ook

andere bewoners en ouderen van kleine kernen zijn busreizigers. Wat zijn de knelpunten in uw dorp / kern in het openbaar vervoer? Bericht dit aan ROB, dan kan het bestuur dit inbrengen bij de besprekingen met de fracties. Dit is belangrijk bij het opstellen van hun programma voor de provinciale verkiezingen begin 2011.

Het gaat om de bereikbaarheid, toegankelijkheid en veiligheid van het openbaar vervoer op het platteland. Laat uw stem horen aan het Reizigers Overleg Brabant!! <<<

www.reizigersoverlegbrabant.nl

Marijke Timmermans
bestuurslid VKK-NB

Vooraankondiging werkconferentie

Werken aan topdorpen in Gelderland

'Rijk, provincies en gemeenten zetten zich, elk vanuit hun eigen verantwoordelijkheid, in voor een vitaal platteland, voor dorpen waar het goed toeven is. Topdorpen noem ik dat, waar sprake is van bereikbare en beschikbare voorzieningen, van voldoende werkgelegenheid en een goede leefomgeving. Een topdorp is een energiek dorp met veel natuur er in en er omheen. Een dorp Waar betrokken en enthousiaste mensen wonen die trots zijn op hun gemeenschap en er zelf ook verantwoordelijkheid voor willen en kunnen nemen.

(brief aan de Tweede Kamer, 1 december 2009, NLP 2009-2369)

Met deze woorden daagt demissionair minister Verburg ons allemaal uit oog te hebben voor de problematiek van de leefbaarheid op het platteland.

Ieder dorp zou zich een topdorp willen noemen.

Maar wanneer ben je een topdorp? Hoe ga je op weg naar een topdorp? Hoe kunnen bewoners, gemeenten, provincie en andere organisaties zich inzetten voor topdorpen?

Bij het beschrijven van een topdorp noemt het Ministerie van LNV de volgende elementen:

- bereikbare en beschikbare voorzieningen: zoals gemeenschaps huizen, nutsfuncties, openbaar vervoer, bibliotheekvoorziening.

- werkgelegenheid: hierbij kunt u denken aan bedrijventerreinen, stimuleringsmaatregelen voor starters, functieverandering van agrarisch naar andere bedrijvigheid, de toekomst van de landbouw en de ontwikkeling van recreatie en toerisme.
- een goede leefomgeving met veel natuur: de vraagstukken rond natuur, milieu en landbouw, landschap, beeldkwaliteit en ruimtelijke kwaliteit komen hierbij aan bod.
- energiek dorp, eigen verantwoordelijkheid vanuit betrokkenheid: hier heeft de minister het over de sociale component van de samenleving, de sociale samenhang in een dorp van waaruit energie, betrokkenheid en verantwoordelijkheid ontstaat.

Voor wie is deze werkconferentie bedoeld en wat gaan we doen?

In de werkconferentie willen we actieve dorpsbewoners, gemeentebestuurders en -ambtenaren, provinciale bestuurders en -ambtenaren en vertegenwoordigers van woningcorporaties en welzijnsinstellingen bijeen brengen. Op basis van bovenstaande elementen hebben we cases gevormd waarbij we u willen uitnodigen om bestaande en nieuwe instrumenten en methoden tegen het licht te houden en te verbeteren. Samen willen we komen tot instrumenten en werkmethoden waarvan we overtuigd zijn dat ze kunnen helpen topdorpen dichterbij te brengen. Zonder uw bijdrage gaat dit niet lukken. <<<

Vrijdag 24 september, vanaf 13.00 uur in provinciehuis Arnhem

Begin juni ontvangt u nadere informatie en kunt u zich aanmelden. Meer informatie over deze werkconferentie geeft Henk Pot van de Vereniging Kleine Kernen Gelderland, e-mail: info@vkk gelderland.nl

Het belang van bedrijvigheid op het platteland

Sociaal economische bedrijvigheid is een belangrijk onderdeel van leefbaarheid in dorpen en in het buitengebied. In de context van het platteland heeft leefbaarheid zowel betrekking op de feitelijke situatie in dorpen, als op de perceptie die bewoners over hun omgeving hebben. Relevante kenmerken zijn daarbij thema's die enerzijds de zelfstandigheid van het dorp vertegenwoordigen en anderzijds zaken die vooral de woonfunctie betreffen. Constant zijn interessante ontwikkelingen gaande en ontstaan initiatieven die van belang zijn voor heel Noord-Brabant. De provincie Noord-Brabant heeft om die reden dan ook een onderzoek laten doen door het Etin¹ om (beter) inzicht te krijgen in actuele ontwikkelingen met betrekking tot sociaal-economische activiteiten in dorpen en het buitengebied.

Agrarische bedrijvigheid

In 2007 zijn er in Brabant nog 13.875 agrarische bedrijven met daarin 37.725 banen. Daarmee is sprake van een afname van 6,2% in het aantal bedrijven en 5,0% in de werkgelegenheid ten opzichte van 2004.

Niet-agrarische bedrijvigheid

In andere (niet agrarische) bedrijfstakken zijn er in de Brabantse landelijke regio's in 2007 51.900 bedrijven en 308.030 werkzame personen. Daarmee is ruim een kwart (26,2 %) van de banen en 35,7 % van alle vestigingen in Brabant te vinden in de landelijke regio's.

De agrarische sector zal in delen van Noord-Brabant verdwijnen als belangrijkste economische drager in het buitengebied. Alleen in de landbouwontwikkelings-gebieden (LOG's) houdt agrarische productie het primaat.

Leefbaarheid onder druk

De leefbaarheid in veel dorpen op het platteland staat onder druk door het langzaam verdwijnen van voorzieningen als gevolg van de vergrijzing en ontgroening, de toegenomen mobiliteit van consumenten en de opkomst van ICT en Internet.

Nieuwe economische dragers (NED) in dorpen en het buitengebied zijn hard nodig om de leefbaarheid op het Brabantse platteland op peil te houden.

Er is meer nodig dan toerisme en zorgboerderijen!

Succesfactoren en aanbevelingen

Uit de inventarisatie van het Etin komen onder andere de volgende succesfactoren voor de levensvatbaarheid van sociaaleconomische dragers naar voren:

- het 'bottom-up' karakter bij projecten is essentieel. Initiatieven moeten vanuit het veld, vanuit bewoners en ondernemers zelf komen
- daar waar publiek en privaat elkaar weten te vinden, kunnen succesvolle nieuwe economische dragers ontstaan.

In het rapport worden uiteraard ook aanbevelingen gedaan. Een aantal daarvan willen wij u niet onthouden.

Behoud de bestaande bedrijvigheid op het platteland, door de aanwezige bedrijven in kernrand en lintbebouwing (buurtschappen) gelegenheid te bieden om economisch te kunnen

voortbestaan. Om een bedrijfsactiviteit (zowel als nevenactiviteit als hoofdactiviteit) economisch rendabel te kunnen exploiteren, is een bepaalde schaal nodig. De ruimte daarvoor moet geboden worden. Geef bijvoorbeeld meer ruimte in de vrijkomende agrarische bebouwing in de kernrandzones (extensivering-rood) ten behoeve van ambachtelijke en dienstverlenende activiteiten.

Neem in dorpontwikkelingsplannen expliciet een economisch actieprogramma op voor versterking van de werkgelegenheid en een actieprogramma gericht op de sociale structuur en leefbaarheid van dorpen. Ook een integrale benadering van de problematiek en het rekening houden met de lokale context zijn essentiële voorwaarden om tot echte oplossingen te komen. Betrek bovendien vertegenwoordigers van de dorpsraden bij de ontwikkelingsplannen.

Het is belangrijk dat er een breed draagvlak is onder de inwoners en bedrijven op het platteland voor dit soort initiatieven en het bijbehorende beleid, bijvoorbeeld in de reconstructiegebieden. Betrek daarom collectieven van inwoners en bedrijven vroegtijdig bij de plannen. Denk daarbij aan ondernemersverenigingen, dorpsraden en de vereniging voor kleine kernen. <<<

Wim van Lith
Voorzitter vereniging kleine kernen noord-brabant

¹ *ETIN Adviseurs: Sociaal-economische dragers in dorpen en het buitengebied - sept. 2009*

Baarle-Nassau

Provincie Noord-Brabant (NL)

30 enclaves, 2 gemeenten, 2 landen

Vereniging van Kleine kernen in
Noord-Brabant
Postbus 3078
5003 DB Tilburg

uw bericht van

uw kenmerk

ons kenmerk
1016031033/mve

verzonden d.d.

Baarle-Nassau, 16 maart 2010

16 MAART 2010

Onderwerp: ambulancevoorziening op het platteland

Geachte redactie,

Met de nodige verbazing heb ik het interview gelezen dat u had met de heer Ger Jacobs, de directeur van de RAV Brabant-Midden-West-Noord. Met name daar waar hij het heeft over de ambulancevoorziening op het platteland, wordt de suggestie gewekt dat de RAV zich sterk heeft gemaakt voor een verbetering van de ambulancevoorziening in onze gemeente door tussenkomst van de brandweer en daar zelfs nog jaarlijks € 30.000,00 voor beschikbaar stelt. Hier klopt niets van, de RAV betaalt niets aan de gemeente ondanks herhaalde verzoeken daartoe.

Wat is er wel aan de hand. In Baarle-Nassau komt de ambulance in meer dan 50% van de gevallen niet binnen de gewenste tijd van 15 minuten bij een A1-melding. Dat is meerdere malen aan de orde gesteld in gesprekken met de leiding van de RAV, echter zonder enige verbetering.

Daarom is de gemeente ingegaan op een eigen initiatief van onze brandweer om bij medische noodsituaties, en dat kan binnenshuis of buitenshuis zijn, uit te rukken met een speciaal voertuig. Hiervoor hebben 10 brandweerlieden een aanvullende opleiding gevolgd en hebben zij de beschikking gekregen over een speciaal voor dit doel uitgerust (o.a. met AED enz.) voertuig. Dit Basic Life Support project (afgekort BLS), werkt tot volle tevredenheid van de bevolking al een paar jaar zeer succesvol. In het afgelopen jaar waren er meer dan 150 uitrukken, zowel in Baarle-Nassau als in toenemende mate ook in onze buurgemeente Alphen-Chaam.

Vanuit de Meldkamer wordt ons BLS-voertuig structureel ingezet bij A1-meldingen waarvoor de ambulance niet binnen de gewenste tijd aanwezig kan zijn en dat is inmiddels zoals uit voorgaande blijkt gemiddeld 3 keer per week. De kosten voor dit BLS-project, zowel de aanschaf als de jaarlijkse exploitatielasten, komen volledig en alleen voor rekening van de gemeente Baarle-Nassau. De RAV vergoedt ons niets hiervoor. Wij hebben tot nu toe al diverse keren hierover met de RAV gesproken, ook met de heer Jacobs, echter zonder enig resultaat. De raad van Baarle-Nassau heeft onlangs weer aangedrongen op een nieuw overleg met de heer Jacobs. Dat is inmiddels gepland.

Als het juist is wat de heer Jacobs in het interview met u hierover stelt, en waarom zou ik twijfelen aan het voortschrijdend inzicht van de heer Jacobs, zal dat voor Baarle-Nassau een positief en prettig gesprek zijn.

Met vriendelijke groet,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN BAARLE-NASSAU
namens dezen,

Drs. J.P.M.M. Hendriks
Burgemeester

Bezoekadres
Singel 1
Baarle-Nassau

Correspondentieadres
Postbus 105
5110 AC Baarle-Nassau

Tel. 013-5075200
Fax 013-5078145
e-mail gemeente@Baarle-Nassau.nl

BNG Den Haag
rek nr. 28.50.00.586
Postgiro 1067350

Zorgcoöperatie Helenaveen start werkzaamheden

De Zorgcoöperatie Helenaveen, opgericht op 1 december 2009 is onlangs gestart met de werkzaamheden. Doel van de coöperatie is ouderen gelegenheid bieden langer dan nu in Helenaveen te laten wonen. De Zorgcoöperatie is ontstaan uit samenwerking tussen de Dorpsraad Helenaveen en de voormalige kruisvereniging en is een project uit het dorpsontwikkelingsprogramma (DOP). Helenaveen heeft in dit kader een subsidiebedrag ontvangen uit de regeling 'Leefbare Dorpen' van de provincie Noord-Brabant.

Jan Gerrits en Marjan Verhees, respectievelijk voorzitter en secretaris, zijn enthousiast over de start en de medewerking van de verschillende partners waarmee samen gewerkt wordt en de inwoners van Helenaveen voor het project.

Onlangs is de coöperatie gestart met dagbesteding voor ouderen. Eén dag per week van 10.00 uur tot 16.00 uur worden 8 tot 12 ouderen bezig gehouden met spelletjes en andere activiteiten. Als lunch worden een kop soep en broodjes aangeboden. Er wordt momenteel alleen nog gewerkt met vrijwilligers. Op termijn hoopt de coöperatie in samenwerking met zorginstellingen te komen tot het laten deelnemen van mensen met een indicatie voor dagopvang.

Bestuursleden Helmie van Horen, Marjan Verhees met het logo van Zorgcoöperatie Helenaveen, Willem-Jan van der Sanden en Jan Gerrits bij het servicepunt in De Gouden Helm. (Foto: Marius van Deursen).

De druk bezochte 'Peeldag' op zondag 25 april in Aarle Rixtel

Momenteel biedt de coöperatie de volgende dienstverlening aan. Dagbesteding, een informatiepunt voor zorg en een klussendienst. Dit alles in nauwe relatie met de komst van een aantal zorgwoningen en het dorpservicecentrum. Men gaat uit van het principe 'zorg voor elkaar'. De coöperatieve organisatievorm getuigt daarvan. Naargelang de vraag die er komt, wordt de dienstverlening uitgebreid. De organisatie wordt in de opzet ondersteund door Ad Pijnenborg van de 'Zorgcoöperatie Hoogeloon.'

De zorgcoöperatie werd genomineerd voor de 'Peeltrofee 2010'. Deze 'Peeltrofee' werd uitgereikt door mevrouw Lily Jacobs gebiedsgedeputeerde, tijdens een spetterende en zeer druk bezochte 'Peeldag' die plaatsvond op zondag 25 april in Aarle Rixtel. De organisatie van dit jaarlijks evenement is in handen van de reconstructiecommissie 'De Peel'.

De Peeltrofee werd gewonnen door een inzending van de bibliotheek Helmond -Peel met het project 'Weg uit de Peel' over cultuurhistorie voor en door kinderen uit Someren.

Dit lespakket maakt op een laagdrempelige manier de jeugd wegwijs in de geschiedenis en de cultuurhistorische identiteit van hun eigen omgeving.

Het is een hoogwaardig product dat in samenwerking met vele instanties tot stand is gekomen. Op een creatieve wijze zijn diverse multimediale middelen toegepast. De kwaliteit van deze middelen en beelden is hoog. Het pakket is breed toepasbaar op alle basisscholen en scholen voor voortgezet onderwijs

Het derde genomineerde project was het 'Kouwenbergs kerkje' uit Aarle Rixtel. Het Kouwenbergs Kerkje is in korte tijd uitgegroeid tot een cultureel en sociaal centrum voor Aarle-Rixtel. Het project levert een bijdrage aan de leefbaarheid van de kern. Er zijn huiskamersessies met spraakmakende gasten, maar ook gewone mensen kunnen er hun verhaal vertellen of exposeren. Dit project laat zien dat particulier initiatief kan uitmonden in een levensvatbaar project. Door inzet van vrijwilligers en de vele activiteiten en gebruiksmogelijkheden kan de exploitatie zonder subsidie plaats vinden. Het project is een nominatie waard omdat het een goed voorbeeld voor anderen is die ook zoeken naar een manier om cultuur historisch waardevolle gebouwen in stand te houden. <<<

Tiny Leenders
bestuurslid VKK-NB

Nominaties Kempenlandtrofee bekend

Prijsuitreiking tijdens Kempisch Streekfestival op 30 mei

De genomineerden voor de Kempenlandtrofee 2010 zijn Landgoed de Biestheuvel in Hoogeloon, het Meerjarenprogramma Plattelandsvernieuwing van de gemeente Oirschot en Plattelandsbedrijf Den Elshorst in Baarschot. Dat maakte de Reconstructiecommissie Kempenland onlangs bekend. De Kempenlandtrofee gaat naar een initiatief dat op een bijzondere manier bijdraagt aan de verdere ontwikkeling en vernieuwing van een Kempische platteland. Wie de uiteindelijke winnaar van de felbegeerde trofee wordt, maakt gedeputeerde mevrouw Cora van Nieuwenhuizen om 10.45 uur bekend tijdens het Kempisch Streekfestival op zondag 30 mei. Het streekfestival vindt plaats op evenemententerrein De Wilgenspot aan de Lage Mierdsedijk in Reusel. Het festival is gratis toegankelijk.

De genomineerden

Tot 10 april konden projecten worden voorgedragen voor de prestigieuze Kempenlandtrofee. Uit de inzendingen uit heel de streek nomineerde de jury 3 kandidaten voor de eindronde.

De eerste genomineerde, Landgoed De Biestheuvel, heeft – zonder financiële steun van de overheid – 17 hectare agrarisch bouwland rondom het landgoed als vrij toegankelijke natuur ingericht. Ook de Kleine Aa heeft dankzij dit project zijn oorspronkelijke loop weer teruggekregen. Zeker nu, in tijden van crisis, waarin de overheid zelf steeds minder geld kan besteden

aan natuurontwikkeling, hoopt de jury dat vanuit dit project een voorbeeldwerking uit gaat.

De tweede genomineerde, de gemeente Oirschot, creëerde met het Meerjarenprogramma Plattelandsvernieuwing 2010 - 2013 draagvlak voor de totale reconstructieopgave van het platteland. Dit resulteerde er onder andere in dat de gemeenteraad geld voor de diverse reconstructiedoelen ter beschikking stelde. Het is de jury niet ontgaan dat naar Oirschots voorbeeld verschillende gemeenten in Kempenland besloten ook een dergelijk programma op te stellen.

Plattelandsbedrijf Den Elshorst, de derde genomineerde, is een eigentijds gemengd plattelandsbedrijf dat alom gezien wordt als voorloper van de verbreding in de landbouw. Het bedrijf heeft zich, naast een zichtstal met dieren, inmiddels gespecialiseerd in (verblijfs)recreatie, zorgverlening en educatie. De jury prijst de blijvende ontwikkeling die het bedrijf doormaakt, ook na de pioniersfase.

Kempisch Streekfestival

De Kempenlandtrofee wordt uitgereikt tijdens het Kempisch Streekfestival op zondag 30 mei. Tijdens dit festival ontdekken bezoekers al het goede van het platteland: heerlijke streekhapjes en -drankjes, gratis excursies naar 'boerderijen van de toekomst' en optredens van Gerard van Maasakkers en andere streekartiesten. Natuurlijk is er ook volop kindervermaak; van knorrencross tot hooibalenberg en van klimwand tot 'pimp my klomp'. Ook is er een minisymposium over 'de boerderij van de toekomst'. <<<

Theater - film en slow food op Pirandello Festival 2010

Tien dagen lang vinden er professionele theatervoorstellingen plaats, worden er Italiaanse films gedraaid en strijden amateur-toneelgezelschappen en vertellers om de prijzen. Bovendien kan jong en oud genieten van authentieke, ambachtelijk bereide Italiaanse gerechten en dranken tijdens Mercato della terra - culinair festijn slow food.

Pirandello Festival

Van 3 t/m 13 juni vindt voor de 3e keer het Pirandello Festival 2010 plaats in Helmond. Het Pirandello Festival is een Italiaans georiënteerd festival voor liefhebbers van de Italiaanse cul-

tuur in vele facetten: van keuken tot kunst, van theater tot tentoonstelling. Voor fijnproevers en nieuwsgierige mensen, voor recreanten en kenners. Voor iedereen die Italië een warm hart toedraagt. Grote initiator achter het

festival is Will Friederichs, voorzitter van de Stichting Luigi Pirandello. Jaren geleden kwam hij via de film Kaos in aanraking met de Italiaanse schrijver en Nobelprijswinnaar Luigi Pirandello. De fascinatie voor Pirandello groeide uit tot een festival ter ere van deze schrijver. In 2005 werd het Pirandello Festival voor de eerste keer georganiseerd en in 2007 vond het tweede festival plaats. <<<

Ecodorp Brabant zoekt landingsplaats

Ecodorp Brabant is een groep van ongeveer 200 gezinnen/paren/alleenstaanden die op een geheel duurzame manier ergens in Brabant willen gaan wonen. Wij willen een Ecodorp gaan bouwen, met ecologische huizen en voorzieningen, een plek waar we alle facetten van het leven op een duurzame manier kunnen regelen.

Duurzaam houdt ook in: kleinschalig en lokaal. De omgeving waar wij ons zullen gaan vestigen zal daarom een belangrijke rol voor het Ecodorp gaan spelen en dit is vanzelfsprekend wederzijds. Voor de gemeente waartoe wij zullen gaan behoren, zal het Ecodorp met haar ecotoerisme, haar nieuwe ondernemingen, de samenwerking met bestaande ondernemingen en de positieve publiciteit een aanwinst zijn.

Educatie

Het doel is een voorbeeld te zijn, hoe we SAMEN duurzaam samenleven vorm kunnen geven. De wijze van bouwen van woningen, het verbouwen van eigen voedsel, het scheppen van duurzame werkgelegenheid zal dan ook als basis dienen voor een voortdurende uitwisseling met de directe omgeving (het dorp). Uitwisseling van ervaringen en kennis. Er is wereldwijd reeds veel kennis en ervaring opgedaan en er is in Nederland grote behoefte om de achterstand met het buitenland op dit gebied in te lopen. Dit biedt aantrekkelijke kansen voor een vooruitstrevende gemeente, die de mogelijkheden daarin weet te onderkennen.

Er zijn plannen om ook buitenlandse belangstellenden naar Nederland te halen voor het volgen van workshops en trainingen op diverse gebieden. Dit geschiedt in samenwerking met het Global Ecovillage Network en Europees Fonds voor Life Long Learning. Leden van Ecodorp Brabant volgen dit jaar opnieuw een flink aantal trainingen in het buitenland (i.s.m.,

Strobalencafé

GEN en het Europees Fonds) om in de groeiende vraag naar kennis en ervaring te voorzien.

Met al deze activiteiten ontstaat een vorm van Ecotoerisme waarbij Educatie een leidend thema is.

Energie

Een ander doel is om te groeien naar volledige zelfvoorziening op het gebied van Energie. Zelf onze energie op wekken is een vanzelfsprekende maar boeiende uitdaging. De positieve resultaten hiervan zullen we graag delen met onze omgeving.

Voedsel

De groeiende trend, waarin de consument wil weten op welke wijze zijn voedsel wordt verbouwd, en wil zien dat het eerlijk en vrij van chemicaliën is,

biedt kansen om een directe relatie te scheppen tussen producent en consument. In samenwerking met de Brabantse Milieu Federatie wordt er gewerkt om dit gestroomlijnd te organiseren. Het Ecodorp Initiatief zal hierin een belangrijke rol spelen. Lokale boeren zullen hiermee ondersteuning krijgen om te doen waar ze goed in zijn en vooral waar ze zich goed bij voelen: Het produceren van eerlijk voedsel voor een eerlijke prijs.

Harmonie

Verder zijn er nog een aantal andere doelstellingen, zoals het zuiveren van afvalwater, recyclen van restmateriaal, repareren wat nog bruikbaar is en niet te vergeten: een leven zonder stress. We verlangen naar rust en een harmonische relatie met de natuur en onze omgeving.

Dit realiseren we o.a. door ons transport op intelligente wijze te organiseren, waardoor we minder energie verbruiken, minder herrie veroorzaken en minder brandstof verbruiken.

En natuurlijk ook en vooral door ons werk te scheppen waar we wonen, met kleinschalige ondernemingen in duurzame activiteiten. <<<

www.ecodorpbrabant.nl

“Benadruk niet wat we niet meer hebben, maar blijf je spirit uitstralen”

Zoek eens bij Google naar Moergestel en je hebt het al gauw gezien. Een geweldig actief dorp, dat bruist in al zijn schakeringen. Daar zijn er in Brabant 137 van, die zich verenigd hebben in de vereniging kleine kernen noord-brabant en die onder leiding van Wim van Lith en het bestuur en met de inzet van de coördinator, niet alleen in de provincie dag in dag uit bezig zijn, maar ook nationaal, in de Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen. Steunen, voeden en inspireren. Datzelfde gebeurt op nationaal niveau nog elf keer door de andere provinciale verenigingen. Op die manier komen bij de LVKK de belangen, de daadkracht en de initiatieven van 1500 kleine kernen bij elkaar. En het meest frappante van het hele verhaal is, dat het werk voor het overgrote deel gedaan wordt door vrijwilligers.

KERNKRACHT is een uitgave van de vereniging kleine kernen noord-brabant en komt tot stand met financiële ondersteuning van de provincie Noord-Brabant.

Met medewerking van:

André Coenen
Jan Hermsen
Tiny Leenders
Wim van Lith
Marijke Timmermans
Frans Vriens

Realisatie:

Ursem Communicatie

vereniging kleine kernen noord-brabant

Vincentiusstraat 102
Postbus 3078
5003 DB TILBURG
Telefoon: (013) 583 99 93
E-mail: info@vkknoordbrabant.nl
Website: www.vkknoordbrabant.nl

Jan Hermsen, bestuurslid van de Landelijke Vereniging Kleine Kernen hield tijdens de Algemene Ledenvergadering een lezing. Op deze pagina het eerste gedeelte van die lezing. Op onze website www.vkknoordbrabant.nl staat de hele lezing

Prima, maar je zou anno 2010 nauwelijks meetellen, als je werkzaamheden bij de landsgrenzen zouden ophouden, als de weg van en naar Brussel niet ook de onze zou zijn. Ook daar barst het van de activiteiten. Gek genoeg kunnen we veel leren van de Noord-Europeanen als Zweden en gek genoeg van de Oost-Europeanen en de Baltische staten waar een enorme inhaalslag aan de gang is. Het is daarom ook, dat we begin mei voor de derde keer naar de Landsbygdsriksdag in Zweden gaan. Zeg maar het plattelandsparlement daar. Duizend deelnemers drie dagen lang bij elkaar.

Ik heb daar Zweden gesproken, die het dubbele van onze afstand afgelegd hadden in hun eigen land om er bij te zijn.

We zijn ook al een heel eind gevorderd met de ERCA, de European Rural Communities Association, zeg maar de Europese LVKK. Ons bestuurslid Bert Broekhuis is daar op dit ogenblik voorzitter... >>>

Het vervolg van de lezing van Jan Hermsen kunt lezen of downloaden op: www.vkknoordbrabant.nl

Agenda 2010

Woensdag 13 oktober

Algemene bestuursvergadering

Woensdag 30 juni

Algemene bestuursvergadering

Woensdag 10 november

Algemene bestuursvergadering

Woensdag 22 september

Algemene bestuursvergadering

Woensdag 15 december

Algemene bestuursvergadering